SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.: 24/3416
Dok.nr: 24/32470
Arkiv:
Saksbehandler: Kristine Røiri
Dato: 02.10.2024

Utvikling av Havnepromenaden

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 159/24	Formannskapet	27.11.2024

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Formannskapet vedtar:

1. Vedtak i f-sak 010/24 (drøftingssak 05.06.2024) følges opp ved utarbeidelse av en helhetlig plan innenfor en ramme på 1,4 MNOK.
2. Kommunedirektøren inntar 0,45 MNOK til tiltaket i økonomiplanen for 2025 - 2028, og prioritering avklares der.
3. Gitt at tiltaket prioriteres/bevilgning vedtas inngår egeninnsats til prosjektledelse og medvirkning, beregnet til 250 timer samlet for Sortland kommune og Sortland Byforening, som del av finansieringsgrunnlaget. Jf. sakens premisser.
4. Det søkes ekstern finansiering på 0,7 MNOK gjennom fylkeskommunens tilskuddsordningen "Gode lokalsamfunn". Søknaden utarbeides i samarbeid med Sortland Byforening.

Formannskapet behandling - 27.11.2024 - PS-159/24

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Tilleggsforslag fra H, FRP, foreslått av Ann Cathrin Stafseth, Høyre

Punkt 5:
Det skal sjekkes ut om der finnes flere muligheter for å søke eksterne midler til Havnepromenaden.

Forslag fra SP, foreslått av Rune Stigen Kvannli, Senterpartiet

Kommunedirektøren bes om at det ved revisjon av Byplan sikres et tilstrekkelig plangrunnlag for realisering av konkrete tiltak tilknyttet hele havnepromenaden.

Votering:
Kommunedirektørens innstilling inkl. forslag fra H, FRP og SP enstemmig vedtatt.

Formannskapet PS - 159/24 VEDTAK:
Formannskapet vedtar:

1. Vedtak i f-sak 010/24 (drøftingssak 05.06.2024) følges opp ved utarbeidelse av en helhetlig plan innenfor en ramme på 1,4 MNOK.
2. Kommunedirektøren inntar 0,45 MNOK til tiltaket i økonomiplanen for 2025 - 2028, og prioritering avklares der.
3. Gitt at tiltaket prioriteres/bevilgning vedtas inngår egeninnsats til prosjektledelse og medvirkning, beregnet til 250 timer samlet for Sortland kommune og Sortland Byforening, som del av finansieringsgrunnlaget. Jf. sakens premisser.
4. Det søkes ekstern finansiering på 0,7 MNOK gjennom fylkeskommunens tilskuddsordningen "Gode lokalsamfunn". Søknaden utarbeides i samarbeid med Sortland Byforening.
5. Det skal sjekkes ut om der finnes flere muligheter for å søke eksterne midler til Havnepromenaden.

Kommunedirektøren bes om at det ved revisjon av Byplan sikres et tilstrekkelig plangrunnlag for realisering av konkrete tiltak tilknyttet hele havnepromenaden.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Formannskapet vedtok i juni i år at ferdigstillelse av havnepromenaden skulle prioriteres som et prosjekt i samarbeid med Byforeningen og grunneierne. Formannskapet ba kommunedirektøren om å komme tilbake med en tiltaksplan med kostnadsestimat som skulle innarbeides i budsjett. Det ble også vedtatt at det skulle søkes om ekstern delfinansiering.

En tiltaksplan må bygge på en helhetlig plan som tar for seg de ulike delene av havnepromenaden og knytter disse sammen. Dette må være på plass *før* tiltakene kan kostnadsberegnes og igangsettes. Kommunedirektøren anbefaler at det første skrittet for ferdigstillelse av havnepromenaden er å utarbeide en *helhetlig plan* i nært samarbeid med grunneierne og ulike brukergrupper.

Administrasjonen har vurdert innhold og kostnader i forbindelse med utarbeidelse av en helhetlig plan og søknad om delfinansiering til Nordland fylkeskommune er under utarbeidelse med frist 15.okt.

FAKTA I SAKEN

Politiske vedtak i saken

I forbindelse med havnepromenaden er det gjort en rekke vedtak av ulik art:

- I Byplan (20015) er det vedtatt planbestemmelser og retningslinjer som omhandler havnepromenaden. Dette har vært førende for alle regulerings- og byggesaker langs sundet siden planen ble vedtatt.
- I 2021 ble det vedtatt å gjøre enkle midlertidige tiltak og det ble i den forbindelse satt opp skilt og benker langs havnepromenaden.
- I 2022 deltok Sortland i GNIST prosjektet, dette resulterte blant annet i etablering av Sortland Byforening og forslag til utvikling av havnepromenaden.
- I 2023/24 ble det vedtatt å bevare bystranda, og det skulle vurderes midlertidige tiltak for sommeren 2024

- I f-sak 010/24 (drøftingssak) datert 05.06.24 ble det vedtatt at havnepromenaden skulle prioriteres og at det skulle søkes om delfinanisering. FS bad om at kostnadene ble innarbeidet i budsjettregulering

Status havnepromenaden

Sortland sentrum har et fantastisk fortrinn som er i ferd med å realiseres- møte mellom land og vann i havnepromenaden. Potensialet er stort med muligheter for å etablere en sammenhengende vandring langs sundet med et variert innhold og opplevelser underveis.

Det er en utfordring at Havnepromenaden har mange ulike grunneiere der det oppstår mange ulike situasjoner underveis på vandringen. Hvordan havnepromenaden er opparbeidet i dag, er i stor grad avhengig av grunneierne. Land møter vann gjennom fyllinger, kaier, nedtrappinger, fjære og strand. Promenaden er bred og smal, har ulik grad av fremkommelighet, man passerer langs bygg, parkeringsplasser, torg, parker og søppelcontainere før man kommer til Bystranda.

Denne variasjonen gir også store muligheter, men det er behov for å knytte havnepromenaden sammen, øke kvaliteten og fylle den med innhold, før den vil oppleves som ferdig. Alle grunneierne må ta ansvar i dette arbeidet; det e naturlig at Sortland kommunen sammen med Sortland byforeningen bidra til å lede dette arbeidet.

Oppfølging av havnepromenaden sommer 2024
Det er avholdt et fåtall planleggingsmøter mellom Byforeningen og Sortland kommune om havnepromenaden. Ressursmangel har ført til at flere av de tiltenkte strakstiltakene i sommer ikke er gjennomført. Noe er likevel gjort:

- Det ble sendt henvendelse til alle grunneiere langs havnepromenaden i mai, der de blir bedt om å følge opp havnepromenaen på egen eiendom i forhold til blant annet fremkommelighet, attraktivitet, sikkerheten. Byforeningen og Sortland kommune tilbød seg å bidra, men få grunneiere gav tilbakemelding.

Byforeningen arrangert i vår "Byromspraten" - et åpent møte de det ble satt fokus på blant annet havnepromenaden. Innbygerne viste stor interesse og et mål var å etablere en byromsgruppe- dette er ennå ikke gjennomført. I etterkant ble det gjennomført flere befaringer og samtaler med grunneiere, uten konkrete resultater. Mangel på ressurser både i byforeningen og i Sortland kommune har gjort at arbeidet går trådt. det er behov for en satsing.

Tiltak på kommunale eiendommer
Sortland kommune har som grunneier jobbet med oppfølging av sine egne to eiendommer langs havnepromenaden; bystranda og Sortland torg.

<u>Bystranda</u>
Bystranda er en viktig kvalitet for innbyggerne og det har vært stor aktivitet der i sommer. Bystranda er et inkluderende og lavterskel tilbud med mange ulike brukergrupper. En opparbeidelse vil øke kvaliteten på stranda og nærområdet betraktelig. Ildsjeler i lokalbefolkningen har bidratt med frivillig innsats: det er ryddet asfalt, stein og tang, i tillegg er det bygget to benker.
Administrasjonen har laget en plan for flere enkle tiltak for å forbedre kvaliteten på bystranda og havnepromenaden. Grunnet ressursmangel er kun et fåtall gjennomført. Tiltakene gjelder blant annet å rydde opp i steinfyllingen i bakkant av stranda, samt å etablere en gruset gangvei forbi brannstasjonen som knytter havnepromenaden til Kong Øysteins veg.

Enkelte av tiltakene er fulgt opp av parkenheten som har ryddet store mengder asfalt og større stein på stranden og i fjæra. Det er satt ut flere bord og benker og det er bestilt en solid grill. I tillegg vil det bli satt opp plantekasser som avgrenser havnepromenaden langs Norturaeiendommen.

Sortland torg
Sortland torg er hjertet av Sortland og et sentralt og viktig målpunkt langs havnepromenaden. Å utvikle torget vil ha stor betydning for attraktiviteten. Regionsentert Sortland har behov for å ruste opp torget og fylle det med innhold, som er til glede for innbyggere og besøkende og som bidrar til å skape identitet og et mer attraktivt sentrum. Før enkelttiltak på torget iverksettes er det behov for å enes om et helhetlig grep for innhold og utforming av dette viktige byrommet. Forslaget om plassering av Gaia museumsbygg på torgpiren aktualiserer behovet for et helhetlig grep for torget ytteligere.

Kommunedirektøren har igangsatt arbeidet med å utarbeide et enkelt skisseprosjekt for torget. Dette beskrives nærmere i egen orienteringssak til formannskapet.

VURDERING

Oppfølging av vedtak:
Formannskapet vedtok i juni i år at ferdigstillelse av havnepromenaden skulle prioriteres som et prosjekt og at forslag til tiltaksplan med kostnadsestimat skulle innarbeides i budsjett. Det ble også vedtatt at det skulle søkes om ekstern finansiering.

Helhetlig plan og konsept
Administrasjonen mener at en tiltaksplan må bygge på en *helhetlig plan* som tar for seg de ulike delene av havnepromenaden og knytter disse sammen. Det er vedtatt retningslinjer for havnepromenaden, disse har kun sikret et minimum av funksjonalitet og utforming. Det er nødvendig å gå et skitt videre dersom vi skal kunne ferdigstille havnepromenaden på Sortland. En helhetlig plan for havnepromenaden må blant annet ta for seg:

- De overordnede prinsipper for utforming og innhold.
- En formingsveileder for møblering, belysning, beplanting, skilting mv.
- Enkeltsteder av betydning langs promenaden må beskrives i forhold til innhold og utforming-konkrete prosjekt som kan gjennomføres
- Konkrete løsninger for møte mellom land og vann i forhold til bland annet opplevelse, atkomst og sikkerhet.

Planen må sikre at innholdet i havnepromenaden ivaretar flest mulig brukergrupper og at den har løsninger og opplevelser for de ulike årstidene.

Drift, kostnadsfordeling, fremdrift og prioritering
Kommunedirektøren anbefaler det utarbeides en helhetlig konsept for ferdigstillelse av havnepromenaden i nært samarbeid med de mange grunneierne og ulike brukergrupper. For at en slik plan skal bli mulig å realisere, må den ikke bare omhandle utforming og innhold, men den må også ta for seg drift, kostnadsfordeling, fremdrift og prioritering. Dette må være på plass før tiltakene kan kostnadsberegnes og igangsettes.

Tiltak i 2025
En helhetlig plan for havnepromenaden kan forventes ferdigstilt sommeren 2025. Det vil være et suksesskriterie å komme fra plan til handling relativt raskt, slik at innbyggerne opplever en positiv endring. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det avsettes en relativt nøktern beløp som kommunalt bidrag for å gjennomføre konkrete tiltak på havnepromenaden sommeren 2025.

Eksterne ressurser og søknad om delfinansiering
Det er behov for å kjøpe konsulenttjenester for å utarbeide en plan som beskrevet over. Administrasjonen søker nå om ekstern delfinansiering for å gjennomføre arbeidet i samarbeid med Sortland byforening. Det foreslås at det søkes om kr 700.000 gjennom fylkeskommunes tilskuddsordning "Gode lokalsamfunn" Fylkeskommunen beskriver målet for ordningen slik:
"*Tilskuddsordningen skal bidra til attraktive og inkluderende bo- og nærmiljø i Nordland, med trygghet,*

trivsel og økt sosial og fysisk aktivitet for alle" Kommunedirektøren mener at utvikling av havnepromenaden ligger godt innenfor disse rammene.

Det er nødvendig å sette av en egenandel i budsjett, samtidig vil egeninnsats fra både byforeningen, næringsliv og kommunens administrasjon telle med i egenandelen. Det er lagt opp til bred medvirkning og egeninnsatsen er beregnet til kr 250.000,- Kommunedirektøren ber om at det avsettes kr 450.000 i budsjett for 2025 slik at arbeidet kan igangsettes.

Personalmessige forhold
Prosjektledelse og deltagelse i medvirkningsarbeidet krever personalressurser og kommunedirektøren anbefaler at dette arbeidet prioriteres dersom søknaden om delfinansiering til fykeskommunen går gjennom og dersom det avsettes penger i budsjett til prosjektet.

Økonomiske forhold
En grov kostnadsberegning viser at de totale kostnader for utvikling av en helhetlig plan med bred medvirkning anslås til kr 650.000. I tillegg anbefales det at det avsettes kr 500.000 til konkret tiltak for sommeren 2025. Inkludert egeninnsats er da de totale kostnadene beregnet til 1.4 mill. Det foreslås at det søkes om delfinanisiering av 50% av de totale kostnadene. Kommunedirektøren anbefaler at de resterende kr 700.00 dekkes gjennom kr 250.000 som egeninnsats fra kommune, byforening og grunneiere og kr 450.000 avsettes i budsjett for 2025.

Folkehelse
Det er åpenbart at opparbeidelsen av en havnepromenade, med et variert innhold, gode møteplasser, tilrettelagt for alle vil ha stor positiv effekt på folkehelsen. Allerede i dag er det mange faste brukere, spesielt i forhold til eldre som har bosatt seg i sentrum. Potensialet er stort for å skape en attraksjon langs sundet som vil øke boattraktiviteten og innbyggernes stolthet.

Et slikt anlegg har mange brukere men også mange bidragsytere. Et mangfold av grunneiere, inkludert borettslag, næringsliv og frivillige vil kunne bidra inn i arbeidet med havnepromenaden på ulikt vis. Dette er noe vi innbyggere kan gjøre *i lag* og som vil bidra til stolthet og eierskap. Et sosialt bærekraftig anlegg

Klima-, miljø- og naturforhold
Et av kommunens satsingsområdene i KPS er g*rønt, smart og bærekraftig*. Dette vil legge rammer for oppdraget, med fokus på hvordan man gjennom dette prosjektet kan bidra positivt i det grønne skiftet. Dette gjelder mange tema som materialbruk og lokal produksjon, men ikke minst er havnepromenaden stedet der land og vann møtes. Dette er en god formidlingsarena som kan skape bevissthet rundt klimaendringene og deres konsekvenser både på land og vann og i møte mellom by og natur.

KONKLUSJON
Kommunedirektøren anbefaler at formannskapets vedtak i drøftings-/f-sak 010/24 følges opp med å igangsette arbeidet med en helhetlig plan, som første del av prosjektet med ferdigstillelse av havnepromenaden. Igangsettelsen forutsetter, på vanlig måte, finansiering.

Det sendes søknad til fylkeskommunen om delfinansiering av utarbeiding av planen, samt gjennomføring av konkrete tiltak for sommeren 2025. Kommunal egenandel avsettes i budsjett for 2025.

Vedlegg:
Utvikling av Havnepromenaden og tiltak på Bystranda